UNIWERSYTET MUZYCZNY FRYDERYKA CHOPINA

JM Rektor prof. zw. Ryszard Zimak
Prorektor ds. artystycznych prof. UMFC Klaudiusz Baran

Środa na Okólniku

KONCERT SYMFONICZNY

Łukasz Długosz flet
Orkiestra Symfoniczna UMFC
MAREK PIJAROWSKI dyrygent

Sala Koncertowa UMFC, Warszawa, ul. Okólnik 2
11 grudnia 2013, środa, godz. 19^{00}

Program

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)
Uwertura *Leonora III* op. 72b (1806)

GIUSEPPE SAVERIO RAFFAELE MERCADANTE (1795–1870)
II Koncert fletowy e-moll op. 57
w wersji na flet i orkiestrę kameralną (1814)

I. Allegro maestoso
II. Largo
III. *Rondo russo.* Allegro vivace scherzando

ŁUKASZ DŁUGOSZ flet

Przerwa

PIOTR CZAJKOWSKI (1840–1893)
IV Symfonia f-moll op. 36 (1877)

I. Andante sostenuto – Moderato con anima
II. Andantino in modo di canzona
III. *Scherzo: Pizzicato ostinato.* Allegro
IV. *Finale.* Allegro con fuoco

ORKIESTRA SYMFONICZNA UMFC
MAREK PIJAROWSKI dyrygent

Marek Pijarowski

dyrygent

Urodzony w 1951 roku we Wrocławiu. Podczas nauki w Liceum Muzycznym opanował grę na kilku instrumentach, m.in. fortepianie (jako instrumencie głównym), skrzypcach, oboju i organach. Studia dyrygenckie (dyplom z wyróżnieniem) odbył we wrocławskiej Akademii Muzycznej u Tadeusza Strugały i uzupełniał je w latach 1971–1973 na Międzynarodowych Kursach Muzycznych w Weimarze, pracując pod kierunkiem znakomitego dyrygenta łotewskiego – Arvīdsa Jansonsa. W roku 1977 uzyskał stypendium rządu austriackiego i przez 9 miesięcy przebywał w Wiedniu, doskonaląc swe umiejętności u prof. Karla Österreichera w Hochschule für Musik und darstellende Kunst. W tym czasie miał okazję bezpośrednio zetknąć się ze sztuką dyrygencką takich mistrzów batuty, jak: Herbert von Karajan, Leonard Bernstein, Zubin Mehta, Georg Solti czy Claudio Abbado. Pracę etatową rozpoczął w 1974 roku jako asystent dyrygenta Filharmonii Wrocławskiej. W tym samym roku wziął udział w Ogólnopolskim Konkursie Dyrygenckim w Katowicach, na którym jako najmłodszy uczestnik zdobył I nagrodę oraz nagrodę specjalną Orkiestry Filharmonii Śląskiej. Sukces ten zaowocował licznymi zaproszeniami, m.in. do Filharmonii Narodowej i WOSPR-u.

W 1975 roku otrzymał stanowisko II dyrygenta, a w 1980 został powołany na stanowisko dyrektora naczelnego i artystycznego Filharmonii Wrocławskiej, którą kierował do 2002 roku, będąc również, w początkowym okresie, odpowiedzialnym za organizację Międzynarodowego

Festiwalu Oratoryjnego i Kantatowego „Wratislavia Cantans". Współpracował także z Filharmonią Krakowską jako jej I dyrygent, a z Filharmonią Pomorską w Bydgoszczy był związany jako stały gościnny dyrygent. W latach 2002–2005 był dyrektorem artystycznym i I dyrygentem Filharmonii im. A. Rubinsteina w Łodzi. Obecnie pełni funkcję dyrygenta-szefa Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Poznańskiej.

Od ponad 40 lat nieprzerwanie prowadzi ożywioną działalność dyrygencką, koncertując ze wszystkimi orkiestrami filharmonicznymi i radiowymi w Polsce. Wielokrotnie prowadził również koncerty z polskimi zespołami poza granicami kraju, m.in. z Filharmonią Narodową (Niemcy), NOPSPR-em (Hiszpania, Paryż), Filharmonią Krakowską (Francja), Sinfonią Varsovią (Hiszpania), Filharmonią Łódzką (Włochy, Hiszpania), a z Filharmonią Wrocławską odbył szereg tournée, m.in. po Hiszpanii, Francji, Włoszech, Niemczech, Holandii. Był stałym dyrygentem Eastern Music Festival w Greensboro oraz Texsas Music Fesival w Houston (USA). Obecnie ściśle współpracuje z Orkiestrą Prezydencką w Ankarze. Dyrygował w większości krajów europejskich oraz w Egipcie, Izraelu, Kanadzie, Chinach, USA, Meksyku i Korei Płd. Dokonał wielu archiwalnych nagrań dla Polskiego Radia.

W okresie od 1980 do 2000 roku pełnił funkcję dyrektora artystycznego Festiwalu Polskiej Muzyki Współczesnej we Wrocławiu, a w latach 1986–1987 był również dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Chopinowskiego w Dusznikach-Zdroju.

Od wielu lat związany jest z Akademią Muzyczną im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, w której prowadzi klasę dyrygentury. Pełnił również funkcję prorektora tej uczelni, a obecnie jest kierownikiem tamtejszej Katedry Dyrygentury. Wielu jego absolwentów kieruje instytucjami muzycznymi w kraju i za granicą, m.in. Jacek Rogala, Jan Miłosz Zarzycki, Wojciech Rodek, Michał Nesterowicz. W 2006 roku objął stanowisko profesora dyrygentury w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie. W roku 1997 otrzymał z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej tytuł profesora sztuki muzycznej.

Był recenzentem wielu przewodów doktorskich (Wojciech Rodek, Jacek Kaspszyk), habilitacyjnych (Waldemar Sutryk, Kazimierz Bukat) i postępowań o nadanie tytułu profesora sztuk muzycznych (Jerzy Salwarowski, Tomasz Bugaj, Rafał Delekta, Mirosław Jacek Błaszczyk, Zygmunt Rychert, Wojciech Michniewski), a także recenzentem w postępowaniach o nadanie tytułu doktora honoris causa wybitnym mistrzom batuty (m.in. Tadeuszowi Strugale, Gabrielowi Chmurze, Helmuthowi Rillingowi, Kurtowi Masurowi i Stanisławowi Skrowaczewskiemu).

Jest przewodniczącym jury Międzynarodowego Przeglądu Młodych Dyrygentów im. Witolda Lutosławskiego w Białymstoku oraz jurorem Konkursu Dyrygenckiego im. Grzegorza Fitelberga w Katowicach.

Artysta odznaczony został m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis".

Łukasz Długosz

flecista

Uznany przez krytyków za jednego z najwybitniejszych flecistów swego pokolenia. Absolwent Hochschule für Musik und Theater w Monachium, Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse w Paryżu oraz Yale University w New Haven. Zwycięzca wielu prestiżowych konkursów międzynarodowych, m.in.: w Paryżu, Monachium, Odense, Viggiano.

Koncertuje jako solista i kameralista w Europie, Azji i USA. Współpracuje z wieloma renomowanymi orkiestrami europejskimi. Występował w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata, takich jak: Carnegie Hall w Nowym Yorku, wiedeńskie Musikverein i Konzerthaus, Gewandhaus w Lipsku, Konzerthaus w Berlinie, Gasteig, Herkulessaal i Sala Filharmonii w Monachium. Grał pod batutą Zubina Mehty, Jamesa Levina, Krzysztofa Pendereckiego, Jacka Kaspszyka, Agnieszki Duczmal, Helmutha Rillinga, Jerzego Maksymiuka. W styczniu 2010 roku wystąpił z London Symphony Orchestra, z którą nagrał płytę z koncertem Michaela Coliny. Wielokrotnie był zapraszany do wykonania *Koncertu fletowego* Krzysztofa Pendereckiego pod batutą kompozytora.

Artysta dokonał wielu nagrań archiwalnych, radiowych i telewizyjnych oraz płytowych w kraju i za granicą, które zostały bardzo wysoko ocenione przez krytykę polską i europejską. Jego koncerty były wielokrotnie transmitowane przez najważniejsze stacje radiowe świata, takie jak: BBC Radio 3, SWR, BR4, Deutschlandradio Kultur, Polskie Radio Pr 2, NDR, Radio France, RMF Classic.

Jest jurorem międzynarodowych konkursów fletowych. Prowadzi kursy mistrzowskie w Europie i Azji.

Za wybitne osiągnięcia artystyczne otrzymał szereg prestiżowych nagród i wyróżnień, m.in.: Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis" nadawany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Gasteig-Musikpreis, Zeit-Preis i Deutsche Stiftung Musikleben (Niemcy).

Narodowy Bank Polski sfinansował film dokumentalny o artyście, prezentowany na antenie TVP1 i TV Polonia.

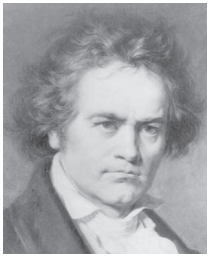

Makbet, Powrót Ulissesa, Romulus, Romeo i Julia – to tylko niektóre tematy, których podjęcie rozważał Ludwig van Beethoven, myśląc o skomponowaniu swej jedynej – jak się okazało – opery. Jego wybór padł ostatecznie na tekst *Léonore, ou l'Amour conjugal* francuskiego dramatopisarza Jeana Bouillyego, opowiadający o idealistycznej walce z niesprawiedliwością, utrzymany w rewolucyjnym tonie, tak bliskim Beethovenowi.

Fidelio, bo taki tytuł zyskało finalnie dzieło, to owoc wytężonych poszukiwań i niezliczonych poprawek kompozytora-perfekcjonisty. Dowodem tego jest fakt, że skomponował on do swej opery aż cztery uwertury, przy czym – z żadnej z nich nie będąc ponoć dostatecznie zadowolonym – planował napisanie piątej. Najwyraźniej kompozytor przywiązywał wielką wagę do treści i formy uwertury, uważając, że pod względem dramaturgii i narracji nie powinna ona ustępować operze, miast być tylko luźną syntezą głównych motywów opery. Te założenia, jak i narzucony przez tradycję rygor zastosowania formy allegra sonatowego, utrudniły kompozytorowi wcielenie kolejnych uwertur w całość dzieła. Ostatecznie pozostały one niezależnymi, samodzielnymi formami, różniącymi się nawet tytułem od macierzystej opery (Beethoven zatytułował je imieniem głownej bohaterki dzieła – Leonory).

Leonora III, której dziś Państwo wysłuchają, powstała w 1806 roku. Jest bardziej rozbudowana i dramatyczna niż jej poprzedniczki. Obecnie, wykonywana zazwyczaj po tzw. „scenie w lochu", będącej punktem kulminacyjnym opery, ustąpiła ostatecznej wersji uwertury noszącej tytuł *Fidelio,* a skomponowanej w roku 1814.

Giuseppe Saverio Mercadante, włoski kompozytor współczesny Rossiniemu, Belliniemu i Donizettiemu, skomponował m.in. ponad 60 oper, 4 balety, 17 mszy, liczne kantaty i motety. Uznany i ceniony za życia, pisywał opery na zamówienie La Scali czy Teatro la Fenice, a poza granicami Włoch sławę zdobył dzięki operze *Elisa e Claudio*, wystawionej w Londynie, Barcelonie i Paryżu. Jego obfita twórczość operowa stanowi niejako pomost pomiędzy ostatnimi dziełami Gioacchina Rossiniego a pierwszymi wielkimi sukcesami Giuseppe Verdiego. Wśród koncertów solowych napisanych przez Mercadantego w latach studenckich znajdują się *Koncert waltorniowy d-moll, Koncert klarnetowy B-dur,* jak również 6 koncertów fletowych, w tym wykonywany dzisiaj ***II Koncert e-moll* op. 57**. Dzieło, należące dziś do często wykonywanych, jest prawdopodobnie owocem inspiracji *VII Koncertem fletowym e-moll* François Devienne'a.

***IV Symfonia f-moll* op. 36** Piotra Czajkowskiego, zadedykowana Nadieżdzie von Meck, powstała w czasie nieszczęśliwego, trwającego zaledwie 3 miesiące małżeństwa kompozytora z Antoniną Milukową i równolegle z jego wielką operą – *Eugeniuszem Onieginem*. Sam kompozytor, w listownej polemice z uczniem, Sergiuszem Taniejewem, przyznał, że symfonia ta ma w pewien sposób naśladować *V Symfonię* Beethovena. Miał on na myśli głębię idei oraz osobliwy rodzaj „programu" wspólny dla obu tych dzieł. „To fatum, to ta fatalna siła, która hamuje porywy ku szczęściu, która zazdrośnie strzeże, by pomyślność i spokój nie były zupełne i bezchmurne, która jak miecz Damoklesa wisi nad głową i nieugięcie, stale zatruwa duszę. Jest niezwyciężona i nigdy jej nie pokonam" – pisał w liście do Nadieżdy von Meck.

Wpływ owego „fatum" szczególnie słychać w początkowym motywie introdukcji – mrocznym motywie losu i nieuchronności, wielokrotnie powtarzanym na przestrzeni utworu w coraz szerszej instrumentacji. Samą introdukcję nazwał kompozytor natomiast „jądrem" *IV Symfonii* i jej „bezwzględną myślą".

Pierwszy temat ekspozycji – *Moderato con anima* – to melodia utrzymana w rytmie walca, tęskna, melancholijna. Drugi zaś – w tonacji as-moll, wprowadzony przez klarnet – to jak gdyby motyw z zaczarowanej, bajkowej rzeczywistości, w którą kompozytor ucieka przed wszechobecnym fatum, beznadzieją i rozgoryczeniem. Obydwa tematy kłębią się w namiętnym przetworzeniu, które kończy dramatyczna koda. W instrumentach dętych, w dynamice fortissimo powraca motyw losu, a wraz z nim – nastrój przygnębienia.

II część – *Andantino in modo di canzona* – rozpoczyna się wprowadzoną przez obój kantyleną, wdzięczną i prostą. To część nawiązująca do szczególnie bliskich Czajkowskiemu rosyjskich motywów ludowych. Świadczy o tym specyficznie wschodnia śpiewność początkowej melodii, ale i taneczny charakter durowego, środkowego ustępu tej części.

Skojarzenia z rosyjskim folklorem budzi także część III – *Allegro.* Obszerne fragmenty tej części wykorzystują jedynie artykulację pizzicato całego kwintetu smyczkowego, co przywodzi na myśl brzmienie orkiestry bałałajkowej. Rosyjski duch panuje też w tanecznym temacie grupy dętej drewnianej oraz w „wojskowym" epizodzie blachy.

Na koniec *Finału,* gdzie durowy refren przeplata się z ludowymi epizodami zaczerpniętymi z rosyjskiej pieśni *Wo pole bieriezońka stojała,* motyw losu powtarza się po raz ostatni, jak gdyby wołając: *Memento mori!*

Gloria Gierlach
Teoria Muzyki, I rok licencjacki

Orkiestra Symfoniczna UMFC

prof. zw. Roman Siwek dyrektor artystyczny
prof. UMFC Marek Szwarc wicedyrektor

I skrzypce
Michał Bielenia koncertmistrz
Marta Kowalczyk
Mateusz Konopelski
Barbara Malcolm
Szymon Naściszewski
Katarzyna Szewczyk
Yejin Sul
Karolina Matuszkiewicz
Kana Yatsuzuka
Magdalena Langman
Anna Korczyńska
Dominika Modelska
Dorota Błaszczyńska
Magdalena Kołcz
Katarzyna Seremak
Anna Środecka
Katarzyna Olszewska

II skrzypce
Danuta Kulisz
Agata Struzik
Piotr Nermer
Tomomi Ikawa
Bitnare Choi
Aleksandra Nikiel
Jacek Wachnik
Aleksandra Guja
Agnieszka Podłucka
Karolina Gutowska
Olga Owczynnikow
Seulgi Joo
Jan Dutkowski
Marek Rymarz
Maria Jeżewska

Altówki
Bartłomiej Szymborski
Tomasz Karwan
Paweł Czarny inspektor orkiestry
Artur Wieczerzyński
Edyta Milasiewicz
Wadim Zarych
Fily Diakité
Maria Skocka
Marta Ołów
Magdalena Micke
Katarzyna Grygiel

Wiolonczele
Maria Ślipska
Zuzanna Stradowska
Aleksandra Jankowska
Jakub Pożyczka
Kinga Piotrowska
Marcin Kusek
Joomin Jung
Julia Fangrat
Ilona Basiak
Daria Grzegorz
Kamila Piątkowska
Emanuela Zanghi

Kontrabasy
Maciej Kozioł
Michał Zuń
Piotr Munnich
Łukasz Helbert
Joanna Makarczuk
Anna Bator
Mariusz Rybski

Flety
Jennyfer Fouani
Magdalena Dobrowolska
Weronika Skowronek flet / flet piccolo

Klarnety
Grzegorz Wołczański
Jacek Dziołak
Magdalena Nowak

Waltornie
Rafał Kowalczyk
Konrad Markowski
Anna Baran
Rebecca Salo
Ewa Paciorek

Puzony
Roman Siwek pedagog UMFC
Lech Polka-Przeworski
Michał Rzeźnikowski

Kotły
Krzysztof Niezgoda

Oboje
Antonina Golachowska
Marta Trzcionkowska

Fagoty
Joanna Gancarz
Konrad Mrozek

Trąbki
Bartłomiej Kacperski
Kamil Żarnecki
Kamil Zwoliński

Tuba
Mateusz Sejdak

Perkusja
Karolina Sokołowska
Olga Przybył
Karol Krasiński

Obsługa estrady:

Jerzy Kołodziejski
Piotr Kosiński
Mikołaj Stolarski

Zapraszamy na następne koncerty

GRUDZIEŃ 2013 / STYCZEŃ 2014

15

Niedziela, godz. 17^{00}, *bezpłatne karty wstępu*

ZIMOWE IMPRESJE GITAROWE

Koncert w wykonaniu studentów klas gitary UMFC

16

Poniedziałek, godz. 19^{00}, *bezpłatne karty wstępu*

NAJPIĘKNIEJSZE UTWORY EUROPEJSKIEJ LIRYKI WOKALNEJ

Koncert w wykonaniu studentów Podyplomowego Studium Pieśni

18

Środa, godz. 19^{00}, *bilety – 15 zł*

KONCERT NA ZAKOŃCZENIE OBCHODÓW ROKU WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

Włodek Pawlik fortepian

22

Niedziela, godz. 17^{00}, *bezpłatne karty wstępu*

JM Rektor prof. zw. Ryszard Zimak zaprasza

KONCERT WIGILIJNY

Ryszard Karczykowski tenor
Konrad Skolarski fortepian
Piotr Wilczyński organy
Chór Mieszany UMFC
Warszawski Chór Chłopięcy i Męski przy UMFC
Krzysztof Kusiel-Moroz, ks. Rafał Staniec dyrygenci

5

Niedziela, godz. 17^{00}, *bezpłatne karty wstępu*

KONCERT MUZYKI KOMPUTEROWEJ

Koncert Studium Muzyki Nowej

skład i łamanie: Copy Right, www.crdruk.pl

Biuro Koncertowe
tel. (22) 827 72 49
e-mail: bk@chopin.edu.pl

BILETY Na koncerty środowe obowiązują bilety w cenie 15 zł, na koncerty niedzielne i poniedziałkowe – bezpłatne karty wstępu. Ich dystrybucja odbywa się w holu głównym uczelni od poniedziałku do piątku w godz. 16^{00}–19^{00} oraz w niedziele w godz. 16^{00}–17^{00} (najwcześniej na tydzień przed koncertem).